

แนวทางการดำเนินงาน

โรงเรียนมาตรฐานสากล WORLD-CLASS STANDARD SCHOOL

หลักการและเหตุผล

โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่ สพฐ. นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล ด้วยการให้โรงเรียนในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ความเป็นสากล ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 และปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสำหรับโรงเรียนในโครงการเพื่อแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย เช่น ผลคะแนน O-NET GAT PAT PISA และ TIMSS ของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ เป็นต้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555

ลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World - class standard school) หมายถึง โรงเรียนที่พัฒนา หลักสูตรและจัดการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล รวมทั้ง มีการบริหารจัดการ ด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ คือเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World class standard) และมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen) สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนา คุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 อีกทั้งเป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO คือ Learning to know, Learning to do, Learning to live with the others, Learning to be

คุณลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล

การดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น จะประสบความสำเร็จได้จะต้อง มีการพัฒนา หลายมิติไปพร้อมๆกัน และต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ **ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ** มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วนของโรงเรียน หรือจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีจุดมุ่งหมายและทิศทางที่ชัดเจน คือ

1) พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)

[เป็นเลิศวิชาการ, สื่อสารสองภาษา, ล้ำหน้าทางความคิด , ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์]

สร้างวิถีแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง สร้างแรงกระตุ้นใหม่ๆ ให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่น รักและเพลิดเพลินในการแสวงหาความรู้สามารถวิเคราะห์และสรุป องค์ความรู้ มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และมีจิตสาธารณะและสำนึกในการบริการสังคม

2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard)

โดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียนซึ่งมีภูมิปัญญา ความสามารถ และความถนัดแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมพหุปัญญาของเด็ก บนพื้นฐานของความเข้าใจ รู้ใจ และมีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่ จุดสูงสุดแห่งศักยภาพ

3) ยกระดับการบริหารจัดการด้วยคุณภาพ (Quality System Management)

พัฒนาศักยภาพขององค์กรให้ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของตัวเอง สามารถระดมทรัพยากร จากแหล่งต่างๆ และศึกษาแนวทางจากแบบอย่างความสำเร็จที่หลากหลาย เพื่อปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายในการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ ซึ่งอาจ เริ่มต้นจากการประสานความร่วมมือ ในชุมชน ท้องถิ่น ไปสู่ภูมิภาค จนกระทั่งถึงเครือข่ายระดับชาติและนานาชาติในที่สุด ทั้งนี้เพราะ *คุณภาพของเยาวชน คือ อนาคตของชุมชน ความหวังของชาติ และของมวลมนุษยชาติ*

การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล

1. ยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพ การศึกษาสูง
2. ยกระดับการบริหารจัดการของโรงเรียนให้มีการบริหารด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) มี 3 ระดับ คือ SCQA OBECQA และ TQA
3. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก

ความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ *คุณภาพของผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก* ดังนี้ เป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

เป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล

เป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ **เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จด้านผู้เรียน 5** เป้าหมาย ได้แก่ 1) เป็นเลิศทางวิชาการ 2) สื่อสารสองภาษา 3) ล้ำหน้าทางความคิด 4) ผลงานอย่างสร้างสรรค์ 5) ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก และ**ผลคะแนน PISA และ TIMSS**

เป้าหมายข้อ 1 เป็นเลิศทางวิชาการ

: หมายถึง นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สูง

เป้าหมายข้อ 2 สื่อสารสองภาษา

: หมายถึง นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีทักษะและความสามารถ ด้านภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษสูง ในระดับเดียวกับนักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง ทั้งเพื่อการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ เพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อการนำเสนอผลงาน เพื่อการโต้แย้งให้เหตุผล และเพื่อการเจรจาความร่วมมือ ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความสนใจเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ ภาษาที่สองเพิ่มมากขึ้น

เป้าหมายข้อ 3 ล้ำหน้าทางความคิด

: หมายถึง นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (Creative Thinking) มีความคิดอย่างวิทยาศาสตร์ (Scientific Thinking) และมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) รวมถึงมีทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Analytical thinking) ในการแก้ปัญหาและในการใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้สูง ในระดับเดียวกับนักเรียนของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง

เป้าหมายข้อ 4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์

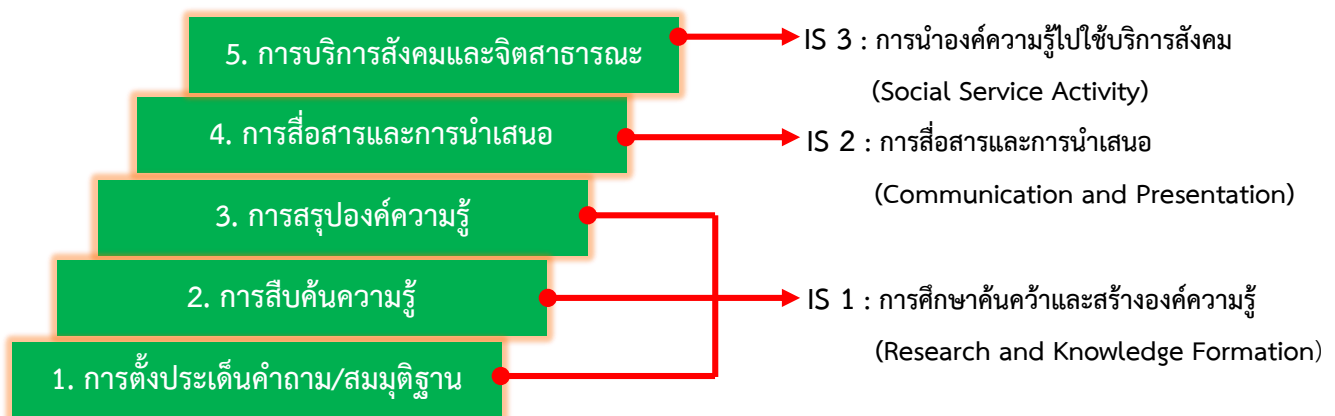
: หมายถึง นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีทักษะความสามารถใน**การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง (Independent Study)** และมีความสามารถในผลิตผลงานด้านต่างๆด้วยตนเองอย่างมีคุณภาพสูง

เป้าหมายข้อ 5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

: หมายถึง นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นผู้มีจิตสาธารณะ มีสำนึกในการบริการสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีจิตสำนึกในการส่งเสริม พิทักษ์ และปกป้องสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม และสถานะภาพทาง เศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียนอยู่ในระดับสูง

การจัดการเรียนการสอน ด้วยบันได 5 ขั้น

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลที่กำหนดสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากลออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ หรือหน่วยการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน หรือบันได 5 ขั้น ของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งในรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกระบวนการ 5 ขั้นตอน หรือบันได 5 ขั้น ของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง ได้แก่

ขั้นที่ 1 การตั้งประเด็นคำถาม/สมมุติฐาน (Hypothesis Formulation)

- เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด สังเกต ตั้งข้อสงสัย ตั้งคำถามอย่างมีเหตุผล

ขั้นที่ 2 การสืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ (Searching for Information)

- เป็นการฝึกแสวงหาความรู้ ข้อมูล และสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือจากการปฏิบัติทดลองเป็นต้น

ขั้นที่ 3 การสรุปองค์ความรู้ (Knowledge Formation)

- เป็นการฝึกให้นำความรู้และสารสนเทศ หรือข้อมูลที่ได้จากการอภิปราย การทดลองมาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นองค์ความรู้

ขั้นที่ 4 การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication)

- เป็นการฝึกให้นำความรู้ที่ได้มานำเสนอและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดความเข้าใจ

ขั้นที่ 5 การบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Public Service)

- เป็นการนำความรู้สู่การปฏิบัติซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในบริบทรอบตัวและบริบทโลกตามวุฒิภาวะที่เหมาะสมโดยจะนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์

กระบวนการดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ และได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล

สรุปบันได 5 ขั้น สู่การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

IS 1	IS 2	IS 3
การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation)	การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation)	การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity)
เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหา, ตั้งสมมุติฐาน, ค้นคว้า, แสวงหาความรู้และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้	เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียน นำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาวิธีการถ่ายทอด/สื่อสารความหมาย/แนวคิด ข้อมูลและองค์ความรู้ ด้วยวิธีการนำเสนอที่เหมาะสม หลากหลายรูปแบบและมีประสิทธิภาพ	เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียน นำ/ประยุกต์องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติหรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เกิดบริการสาธารณะ (Public Service)
บันไดขั้นที่ 1-3	บันไดขั้นที่ 4	บันไดขั้นที่ 5
สิ่งที่ต้องการจากนักเรียน คือ		
ตั้งประเด็นคำถาม สืบค้นข้อมูล และ สรุปองค์ความรู้	ผู้เรียนนำองค์ความรู้ที่ได้มาเขียนรายงาน / เอกสารทางวิชาการ และนำเสนอเพื่อสื่อสารถ่ายทอดข้อมูลความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจ	การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม
แนวการจัดการเรียนรู้		
<p>❶. ครูผู้สอนร่วมกับผู้เรียนในการกำหนดประเด็นปัญหา หรือหัวข้อเกี่ยวกับ Public Issues หรือ Global Issues ที่นักเรียนสนใจ สำหรับการศึกษา ค้นคว้า</p> <p>❷. ตั้งสมมุติฐาน หรือความน่าจะเป็น</p> <p>❸. ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ 3 ส่วนเพื่อเป็นแนวทางในการไปแสวงหาความรู้ของนักเรียน</p> <p>ส่วนที่ 1 “Ways of Knowing” วิธีการรับรู้ ความรู้</p> <p>ส่วนที่ 2 “Areas of Knowledge” ศาสตร์ / สาขาแขนงความรู้</p> <p>ส่วนที่ 3 การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบความคิดเห็น การให้เหตุผลโต้แย้ง และสนับสนุน</p> <p>❹. ปรับเปลี่ยนความคิด ผู้เรียนจะศึกษาค้นคว้าตามประเด็นความรู้ หรือหัวข้อที่ครอบคลุม Public Issues และ Global Issues ครูผู้สอนควรมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>❺. สะท้อนความคิด/ทบทวน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้ประเมินและพัฒนาความคิดอย่างรอบคอบและต่อเนื่องจนสามารถประเมินผลได้และเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่</p>	<p>❶. การรายงานการค้นคว้าของผู้เรียน ให้ผู้เรียนนำหัวข้อเรื่องจากข้อค้นพบ ข้อสรุป ความคิดใหม่ องค์ความรู้ใหม่ที่ตนเองสนใจเรียนรู้ เป็นข้อมูลในการนำเสนอ</p> <p>❷. การกำหนดโครงร่างของผลงาน จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำนำ (Introduction) - เนื้อเรื่อง (Body /Development) - บทสรุป (Conclusion) <p>❸. การนำเสนองาน ตามองค์ประกอบ 3 ประการ</p> <p>3.1 การกำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ผู้ฟัง</p> <p>3.2 การวางโครงสร้างเนื้อหาการนำเสนอ</p> <p>3.3 วิธีการนำเสนอ</p> <p>ร่องรอยหลักฐาน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> • จัดทำเป็นผลงานทางวิชาการ 1 ชิ้น • สื่อสารนำเสนอสิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า <ul style="list-style-type: none"> - ระดับมัธยมต้นเป็นภาษาไทย 2,500 คำ - ระดับมัธยมปลายเป็นภาษาไทย 4,000 คำ หรือ ภาษาอังกฤษ 2,000 คำ 	<p>“ การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม ” คุณภาพผู้เรียน</p> <p>มัธยมศึกษาตอนต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> ↳ เพื่อโรงเรียนและชุมชน <p>มัธยมศึกษาตอนปลาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ↳ เพื่อสังคมและโลก <div style="background-color: #002060; color: white; padding: 5px; text-align: center; font-weight: bold;">การจัดการกิจกรรมนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม</div> <pre> graph TD Plan(วางแผน Plan) --> Act(ลงมือปฏิบัติ Act) Act --> Observe(สังเกต Observe/Analyze) Observe --> Reflect(สะท้อน Reflect) Reflect --> Apply(ประยุกต์ Apply) Apply --> Plan </pre>

ตัวอย่าง การจัดการเรียนการสอนรายวิชา IS1 – 3 ตามบันได 5 ขั้น (เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน)

IS1-3	ตั้งประเด็นคำถาม	สืบค้นความรู้	สรุปองค์-ความรู้	สื่อสารนำเสนอ	บริการสังคม
วิทยาศาสตร์	ตั้งคำถาม	<ul style="list-style-type: none"> สืบค้น ทดลอง 	นำข้อสรุปมาอธิบายปัญหา (ผลการทดลอง)	เผยแพร่ความรู้	นำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ <i>ต่อสังคม</i>
ภาษาไทย	ตั้งคำถาม	สืบค้นความรู้	สรุปองค์ความรู้	เขียนเผยแพร่	นำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ <i>ต่อสังคม</i>

เอกสารอ้างอิง

การจัดโรงเรียนมาตรฐานสากล, โรงเรียนมาตรฐานสากล[ออนไลน์], 15 กันยายน 2557 . แหล่งที่มา http://www.sobkroo.com/img_news/file/A56765439.pdf

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553